

1. Keskkonnakaitseloa taotlus

Taotlus

Taotluse number	T-KL/1021334-5
Taotluse liik	Keskkonnaloa taotlus

Taotleja andmed

Ärinimi / Nimi	Järvekivi Osaühing
Kontaktisik	Ole Sein

Tegevuse ülevaade

Taotluse kokkuvõtlikult sõnastatud sisu	Järvekivi OÜ taotleb keskkonnaluba Männiku IV liivakarjääri mäeeraldisele ehitusliiva kaevandamiseks. Kaevandatava maavara peamine kasutusala on üld- ja teedeehitus Rail Balticu põhitrassi ja Kangru liiklussõlme rajamisel.
Parandustaotluse selgitus	Taotlust täiendatud vastavalt Keskkonnaameti 11.01.2024 kirjale nr DM-126319-8.
Tegevuse kirjeldus, iseloomustus, eesmärk ja põhjendus	<p>Keskkonnaamet on 25.04.2017 kirjaga nr kirjaga nr 12-2/17/5270 võtnud menetlusse Osaühingu Eesti Killustik (rg-kood 10126848) ja aktsiaseltsi KIIRKANDUR (rg-kood 10111516) Männiku IV liivakarjääri kaevandamise loa taotlused. Esitatud taotlused kattusid kavandatava Rail Baltic raudteetrassi nihutamisruumiga. Taotlejad leppisid omavahel kokku Rail Balticu põhiprojekti valmimise ootamise ja seejärel taotluste korrigeerimise. Taotluste koostamise hetkel puudus info Transpordiameti poolt kavandatava Kangru liiklussõlme osas.</p> <p>Käesolevaks hetkeks on mõlema objekti planeerimis- ja projekteerimistööd jõudnud etappi, kus loa andmist takistavad asjaolud on kaotanud ajakohasuse. Menetluse lihtsustamiseks on Osaühing Eesti Killustik ja aktsiaselts KIIRKANDUR loonud projekti kiireks rakendamiseks ühisettevõtte Järvekivi Osaühing (rg-kood 16852099).</p> <p>Võrreldes 2017. a menetlusse võetud taotlustega on käesolevas taotluses taotletava mäeeraldise ja selle teenindusmaa piire korrigeeritud Rail Balticu ja Kangru liiklussõlme planeerimisdokumentides või ehitusprojektides näidatud rajatistele või nende kaitsevöönditele vastavaks.</p> <p>Korrigeeritud Männiku IV liivakarjääri keskkonnaloa taotlusega hõlmatud mäeeraldis on mõistlik kasutusse võtta peamiselt eelkirjeldatud rajatiste ehitamiseks vajalike kvaliteetsete täitematerjalide nõudluse tagamiseks. Vähem ei ole oluline fakt, et kavandatud rajatised paiknevad ühel Eestis leiduva kõrgeima kvaliteediga liivavarul. Arvestama peab, et rajatiste ehitustööde järgselt ei ole lisaks rajatiste alla jäävale varule kogu mahus eraldiseisvalt kasutusse võetav ka külgnevatele aladele jääv maavararessurss, kuna sellele puudub ligipääs, ning samuti võib minetuda majanduslik otstarbekus. Seega, arvestades säästva arengu põhimõtteid ja taastumatu riigivara heaperemehelikke kasutamise printsiipe, tuleb taotletava Männiku IV liivakarjääri maavaravaru kasutusele võtta nii Kangru liiklussõlme kui ka kavandatava Rail Balticu põhitrassi ehitustöödeks.</p> <p>Leiame, et Männiku IV liivakarjäärist saadav täitematerjal on omataoliste seas igati konkurentsivõimeline ja väikseima võimaliku süsinikujalajäljega, kuna selle liiva teekond looduslikust ressursist paigaldatud ehitusmaterjaliks eeldab võrreldes igast teisest tootmiskohast kaevandatud, transporditud ja paigaldatud materjali kasutamiseiga vähem sisepõlemismootorite töötunde. Paratamatult veel täna domineerivad ehitus- ja transpordisektoris sellist tüüpi masinad.</p> <p>Täpsem informatsioon on esitatud taotlusele lisatud seletuskirjas.</p>
Tegevusega kaasneda võivate keskkonnahäiringute (lõhn, müra, vibratsioon, tolm jne) kirjeldus	<p>Kaevandamisega mõjutatakse otseselt olemasolevaid loodusväärtuseid ja välisõhukeskkonda.</p> <p>Taotletaval mäeeraldisel kaasneb kaevandamise tulemusena metsamaa asendumine lageda liivikuga kaitsealustele liikidele (veekogu serv). Metsastatava ala (mäeeraldise teenindusmaa) kvalitatiivne muutus on taastatav hilisema korrastamisega, kaitsealuste liikide elupaigaks kujundatav maa-ala saavutab võrreldes tänasega teistsuguse loodusväärtuse.</p> <p>Täpsem informatsioon on esitatud taotlusele lisatud seletuskirjas.</p>

Käitis/tegevuskoht

Nimetus	Männiku IV liivakarjäär
Aadress	Viimsi metskond 10, Männiku küla, Saku vald, Harju maakond
Territoriaalkood	5260
Katastritunnus(ed)	71801:001:2151

Objekti L-EST97 koordinaadid	X: 6579497, Y: 543560
Käitise territoorium	Ruumikuju: 1 lahustükk. Puudutatud katastriüksus: Viimsi metskond 10 (71801:001:2151).
Loa taotletav kehtivusaeg	Tähtajaline
Kehtivus aastates	5 aastat
Alates	
Kuni	

Puudutatud kohalikud omavalitsused

KOV nimetus	KOV EHAK kood
Saku vald, Harju maakond	0719

1.1. Reovee, sh ohtlike ainete juhtimine ühiskanalisatsiooni

Ei ole asjakohane

6. Eriosa - Maapõu

6.1. Maavara kaevandamine

Maardlad

Maardla ja mäeeraldis

Jrk nr	1.
Mäeeraldise liik	uus mäeeraldis
Registrikaardi nr	109
Maardla nimetus	Tallinna-Saku
Maardla osa nimetus	
Maardla põhimaavara	liiv
Mäeeraldise nimetus	Männiku IV liivakarjäär
Mäeeraldisel on teenindusmaa	Jah
Mäeeraldise ruumikuju	Ruumikuju: 1 lahustükk.
Teenindusmaa ruumikuju	Ruumikuju: 1 lahustükk.
Mäeeraldise pindala (ha)	6.75
Käitise ehk mäeeraldise teenindusmaa pindala (ha)	7.75
Kaevandatava katendi kogus (tuh m³)	140
Kaevandatava mulla kogus (tuh m³)	0
Kaevandatud maavara kasutamise otstarve	Üld- ja teedeehitus
Minimaalne tootmismahd aastas	
Keskmine tootmismahd aastas	60

Plokid

Nimetus	Kasutusala	Liik	Varu		
			Kogus	Ühik	Kuupäev
66 plokk	1203 - ehitusliiv	aT - aktiivne tarbevaru	315	tuh m³	31.12.2023

Tegevusala andmed

Jrk nr	Kasutusala	Maksimaalne aastane tootmismah		Kaevandatav varu	
		Kogus	Ühik	Kogus	Ühik
1.	1203 - ehitusliiv			243	tuh m³

Geoloogilised uuringud

Jrk nr	1.
Geoloogilise uuringu loa omaja	-
Geoloogilise uuringu loa registreerimise number	-
Geoloogilise uuringu loa kehtivuse aeg	14.02.1997
Geoloogilise uuringu aruande nimetus	Tallinn-Saku liivamaardla varu revisjon
Geoloogiafondi number	5548
Maavaravaru arvele võtmise otsuse number	0007
Maavaravaru arvele võtmise otsuse kuupäev	14.02.1997

Kaevandatud maa korrastamine

Kaevandatud maa kasutamise otstarve	Metsamaa ja kaitsealustele liikidele sobilik elupaik
-------------------------------------	--

6.2. Graafilised lisad ja lisadokumendid

Graafilised lisad

Keskkonnaloa mäeeraldise plaan	Lisa 1: Maeeraldise_plaan.pdf
Keskkonnaloa geoloogilised läbilõiked	Lisa 2: Geoloogilised_labiloiked.pdf
Keskkonnaloa korrastatud maa plaan	Lisa 3: Korrastatud_ala_plaan.pdf

Lisadokumendid

Taotluse juurde käiv seletuskiri	Lisa 4: Seletuskiri.pdf
GIS ja CAD failid	Lisa 5: isojooned_maapind.dgn Lisa 6: piir_teenindusmaa.dgn Lisa 7: piir_maeeraldis.dgn

7. Teave keskkonnamõju hindamise eelhinnangu andmiseks

<p>Tegevuse täpsustus, füüsilised näitajad ning asjakohasel juhul lammutustööde kirjeldus</p>	<p>Mäetööde alustamisel korraldatakse metsa raadamine koostöös Riigimetsa Majandamise Keskusega. Raadamistööde järgselt juuritakse kändud, mis realiseeritakse töötlemata puiduna. Kasuliku kiht kaevandatakse mäeeraldiselt kombineeritult ekskavaatori ja frontaallaaduriga sõltuvalt kihi paksusest, ligipääsetavusest ja pinnase kandvusest. Sõltuvalt tingimustest kavandatakse toodangu transport liigendkalluritega, traktorhaagistega või kallurautodega. Mäeeraldisel teenindusmaale rajatakse teedevõrk vastavalt kaevandamiskohtadele ja vastavalt kasutatava transporditehnika vajadustele.</p> <p>Täpsem informatsioon on esitatud taotlusele lisatud seletuskirjas.</p>
<p>Tegevuse asukoha ja eeldatava mõjuala kirjeldus</p>	<p>Taotletaval mäeeraldisel kaasneb kaevandamise tulemusena metsamaa asendumine lageda liivikuga kaitsealuste liikidele (veekogu serv). Metsastatava ala (mäeeraldisel teenindusmaa) kvalitatiivne muutus on taastatav hilisema korraldamisega, kaitsealuste liikide elupaigaks kujundatav maa-ala saavutab võrreldes tänasega teistsuguse loodusväärtuse.</p> <p>Täpsem informatsioon on esitatud taotlusele lisatud seletuskirjas.</p>
<p>Tegevusega oluliselt mõjutatavate keskkonnanähtude kirjeldus</p>	<p>Tallinna-Saku maardla näol on tegemist alaga, kus paikneb erinevaid tööstuslikke müraallikaid. Suurimateks müraallikateks on aga teed nagu Tallinn-Viljandi maantee, Tallinn-Saku-Laagri kõrvalmaantee ja Valdeku tee. Karjäärides on müraallikateks kõik nendes töötavad masinad ja seadmed.</p> <p>Lisaks karjääris toimuvale tegevusele tekitab müra ka toodangu väljavedu. Kuivõrd antud taotlus on esitatud otseselt eesmärgiga kaevandatud maavara realiseerida Kangru liiklussõlme või Rail Balticu põhitrassi ehitustöödeks, siis ei eeldata, et väljavedu toimuks olemasolevale teedevõrgule.</p> <p>Analoogselt müraga põhjustab kavandatav tegevus, eelkõige transport, mõningast tahkete osakeste emissiooni, mis võib vähesel määral piirkonna fooni suurendada. Liiva kaevandamisel on peamiseks tolmuallikateks ammutamis- ja laadimisprotsessid, ning transport. Liiv on looduslikus olekus niiske ja selle liigutamisel erilist tolmu ei eraldu. Samuti säilib materjal piisaval hulgal niiskust laadimis- ja sõelumisprotsessideks, mistõttu tekkivad tolmu heitkogused on minimaalsed.</p> <p>Täpsem informatsioon on esitatud taotlusele lisatud seletuskirjas.</p>
<p>Teave kavandatava tegevusega eeldatavalt kaasneva olulise keskkonnamõju kohta</p>	<p>On oht, et kaevandamisega mõjutatakse kaitsealuste liikide elutingimusi. Raku järve piirkonnas asuvad II kategooria kaitsealuste liikide Myotis daubentonii (veelendlane; keskkonnaregistri kood KLO9110809), Myotis dasycneme (tiigilendlane; keskkonnaregistri kood KLO9110810) ja Eptesicus nilssonii (põhja-nahkhiir; keskkonnaregistri kood KLO9110808) elupaigaga ning Mäeeraldisel teenindusmaa loodurk külgneb Männiku kõre ja kivisisaliku püsielupaiga (keskkonnaregistri kood PLO011001596). Arvestades et I ja II kaitsekategooria liikide elupaigad asuvad toimival Männiku liivakarjääri mäeeraldisel, siis võib eeldada, et uue karjääri rajamine nende elutingimusi ei muuda.</p> <p>Taotletav maa-ala jääb Saku valla kehtiva üldplaneeringu kohaselt roheline võrgustiku tuumalale. Kuivõrd taotletava mäeeraldisel vahetult külgnevasse alasse planeeritakse nii raudtee- kui ka autoteid, mis lõikavad Raku järve ja Viljandi maanteevaheliselt alalt loomade liikumiskoridoreid, siis taotletaval Männiku IV liivakarjääril puudub täiendav mõju rohevõrgustiku toimivusele.</p> <p>Täpsem informatsioon on esitatud taotlusele lisatud seletuskirjas.</p>

Kavandatava tegevuse erisused ja meetmed	<p>Kaevandamisega kaasneb karjäärimasinate ja transpordivahendite sisepõlemismootorite tööst lähtuvate heitgaaside (NOX, SO2 ja lenduvad orgaanilised ühendid) heide õhku. Kasutades tehniliselt korras ja nõuetele vastavate mehhanisme välditakse probleeme heitgaaside õhusaastega. Masinate suuremahulisi hooldusi ja remonttöid ei plaanita karjäärialal teha, kuid vajadusel tehakse väiksemad remonttööd ja korralised hooldused selleks kohaldatud alal. Kaevandamise ja masinate hooldamisel tuleb rangelt jälgida, et pinnasesse ei satuks kütust ega õli.</p> <p>Võimalik mõju põhja- ja pinnaveele on seotud ka kaevandamiseks kasutatavate seadmete avariolukordadega. Kuna kasutatav tehnika sisaldab ja kasutab töötamiseks määrdeaineid ja kütust, siis on võimalik, et esineb nende lekkeid. Kasutades tehniliselt korras seadmeid ja neid regulaarselt hooldades, on lekete tõenäosus väike ja lekked kiiresti avastatavad. Samas ei ole avariolukordade tekkimise tõenäosus suurem, kui mõnes teises rasketehnikaga seotud tegevusalal (nt põllumajandus).</p> <p>Kõige tõenäolisem pinnase(vee) kvaliteeti mõjutav avari on diiselkütuse või õli leke masinatest, mis kaevandamistööde käigus võib juhtuda. Reostuse vältimiseks tuleb rangelt jälgida, et kaevandamis- ja laadimiskohtades ei satuks diiselkütust ega määrdeõli karjääri põhja. Seadmete tankimine ja hooldus peab toimuma väljaspool karjääri või selleks spetsiaalselt ettevalmistatud plastil, mis on varustatud õlitõrje vahenditega. Õnnetuse kohas tuleb reostunud pinnas kiiresti eemaldada ja anda üle vastavat litsentsi omavale jäätmekäitlusasutusele.</p> <p>Kõre ja kivisisaliku elupaigas on maavara kaevandamine kaitse-eeskirja kohaselt lubatud. Lisaks on taotletava tegevusega ette nähtud ammendatud alale täiendava elupaigaks sobiva ala loomine.</p> <p>Täpsem informatsioon on esitatud taotlusele lisatud seletuskirjas.</p>
--	--

8. Taotluse lisad

Nimetus	Manus
Ühisavaldus	Lisa 8: U_hisavaldus__Ma_nniku_IV_liivakarja_a_r_.asice
Keskkonnaloa taotlus	Lisa 9: Taotlus__Manniku_IV_.asice